

Framlegg til innspelsnotat

NHO og landsforeningene har tidligere ment at:

- Opplæringskontorenes rolle må reguleres i opplæringsloven og i forskrift som noe annet enn lærebedrift. En slik regulering forutsetter at rolle og ansvar til opplæringskontorene, fylkeskommunene og til lærebedriftene blir klargjort. Opplæringskontorene er ikke en del av partstrukturen, men er eid av lærebedriftene.
- Opplæringskontorene bør få en rolle i arbeidet med statistikkgrunnlaget som ligger til grunn for dimensjoneringsarbeidet i yrkesopplæringsnemndene.
- Godkjenning av opplæringskontorer må være i henhold til nasjonale forskrifter og standarder. Disse må partene i arbeidslivet sammen med utdanningsmyndighetene utarbeide.
- Det skal fortsatt være fri etableringsrett for opplæringskontorer, men fylkeskommunene skal følge yrkesopplæringsnemndenes råd om behovet for nyetableringer.
- Den enkelte medlemsbedrift og opplæringskontoret må fortsatt bli godkjent som lærebedrift etter lovverket.
- Trepartsamarbeidet i næringslivet er viktig og bør utvikles videre

Spørsmål	Svar
Hvilke oppgaver skal opplæringskontorer ha?	<p>Overordna ansvar for lærlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sørge for kompensering av manglende restteori og kompetansemål. - Vere bindeledd mellom lærebedriftene mtp utveksling. - vere støtte for bedrifta når der oppstår utfordringar. - drive opplæring av instruktør og fagleg leiar - sjå til at rammene for opplæring er til stades og at lover og forskrifter blir følgde. - holde seg oppdatert i spørsmål som gjeld vidaregåande opplæring. - drive godt økonomisk slik at mest mogeleg av lærlingtilskotet kjem til bedrifta. - tilrettelegge for at bedriftene har tilgjengeleg godt verktøy for å drive og følge opp sin del av opplæringa og sine oppgåver. - vere rekrutteringskanal for bransjen
Samarbeid/delegering av ansvar mellom fylkeskommunen og opplæringskontorene	<ul style="list-style-type: none"> - burde få ansvar for vg3 opplæring(i skule)? - aktiv rolle i spørsmål om dimensjonering av vgo - samhandling om å rekruttere nye lærebedrifter - dersom opplæringskontoret ivartek fylkeskommunen sine oppgaver bør resursar som OK bruker kompenserast økonomisk av fylket utanom lærlingtilsot. - opplæringskontora si rolle i dag, reduserer fylkets resursbruk på oppfølging av kvar enkelt lærebedrift og lærling. - Delta og vere partner for utdanningsrettleiing og rekruttering av elevar til vgs.
Kvalitet i opplæring	<ul style="list-style-type: none"> - sørge for å ha kvalifisert personell og gode system for oppfølging både hos bedrift og opplæringskontor. Opplæringskontoret har pedagogisk kompetanse. Dette har som regel ikkje lærebedrifta. Kvalitet og kompetanse i undervisning av restteori. - Opplæring / kursing av instruktør og fagleg leiar.
Kvalitet på oppfølging	<p>Kvalitet på oppfølging skjer gjennom rutinemessig dialog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mellom OK og fylkeskommunen. (åreleg kvalitetsdialogmøter) - mellom OK og lærebedrift. - oppfølgingsamtaler mellom lærlingen og OK. - Faglege tilbakemeldinger, (underveis og sluttvurdering), frå lærlingen, skriftleg og munnleg. - Ta ansvar for lærling, dersom det oppstår situasjon i bedrift (konkurs, konflikter osv)
Koordinering lærling – bedrift	<ul style="list-style-type: none"> - Halvårsamtaler - Sjekkliste fagleg, trivsel og HMS osv. - Daglege tilbakemeldinger og dialog (skriftleg og munnleg) - OK har kontroll med dette via bl.a webasert verktøy som safir og el-skolen

	<ul style="list-style-type: none"> - Rettleiing og støtte til bedrift og lærling ved problem/utfordringar i læreforholdet - Sørge for at lærlingen får kompensert kompetansemål ved hospitering i anna bedrift eller kurs.
Dimensjonering av det videregående tilbudet	<ul style="list-style-type: none"> - OK har årleg møter med arb.utvalet i fagopplæringsnemnda og adm. i fylket for å vurdere behov for dimensjonering av vgs. - OK gjev sine signal på vegner av sine lærebedrifter. På bakgrunn av historiske tal, tilbakemelding frå bransjen og ikkje minst marknadsutsikter framover.
Rekruttering av elever (Vg1/Vg2)	<ul style="list-style-type: none"> - Marknadsføring av faga på utdanningsmesser og open dag vgs (målgruppe er elevar og foreldre ungdomskulen) - Heilskap i rekruttering. Dei vidaregåande skulane markedsfører gjerne berre sine linjer/fag. Det er difor viktig at bransjen/OK markedsfører sine fag i nedslagsfeltet til vg-skular som ikkje har desse faga. Fordi næringslivet i same området har rekrutteringsbehov i elektrofag.
Rekruttering av lærebedrifter	<ul style="list-style-type: none"> - Vårt OK, brukar lite eller ingen resurs på rekruttering av lærebedrifter. - I dei tilfelle nye lærebedrifter ønsker å ta inn lærling, har OK stor betydning med sin kompetanse som kan avlaste bedrifta og gjere det enklare for dei å ta valet om å ta inn lærling. - Vi bevisstgjær bedriftene om fordelane ved til å ta inn lærlingar gjennom OK. - Klargjere rolle og arbeid og ansvarfordeling mellom lærebedrift og OK.
Rekruttering av lærlinger	<ul style="list-style-type: none"> - I liten grad, dette tek bedriftene seg av. Ved tilfeller der det er lærlingar tilgjengeleg etter hovudinntak, har OK, oversikt over bedrifter som har ledige lære plassar og kan formidle. - Bedriftene vurderer sine kandidatar i YFF faget. Dette er ein viktig rekrutteringskanal.
Kostnadseffektivitet	<ul style="list-style-type: none"> - Vårt kontor har som mål at mest mogeleg av lærlingtilskotet skal utbetalast til bedrifta. «der læringa føregår» OK skal ha minst mogeleg overskot etter tilskotsutbetaling. - For å drive kostnadseffektivt vurderer vi det slik at minst mulig av OK si drift skal gå til adm. av OK. Det er eigarane av OK som har kontroll på økomien gjennom styreoppfølging. Og kan i kraft av dette bestemme om OK skal ta meir av adm. oppgaver som elles ville blitt brukt til adm. i lærebedrift. - Kontor med få lærlingar har gjerne større prosentvis del som går til sin administrasjon.
Transparens ift oppgaver og økonomi (regnskap)	<p>Eigarane (bedriftene) har full innsynsrett (og plikt) til OK sin økonomi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Styremøter 6-7 stk med aktivitetsorientering og økonomirapporter, kvartalsvis. Styret er samansett av representantar frå medlemsbedrifter - Medlemsmøter (lærebedrifter) - Årsmøte med årsmelding og rekneskap. - Pålagd revisjon, er aktivitet i tråd med lov og forskrifter (bl.a opplæringslova) - Revisjonsplikt dersom vi ikkje blir regulert i opplæringslova?
Ny fylkesstruktur – fusjoneringer	<ul style="list-style-type: none"> - Det er uvisst om fusjonering av OK tener oppfølging av lærlingane og lærebedriftene i særleg grad. - Vi ser det som viktig at OK har felles samarbeidsforum for å koordinere sin aktivitet opp mot fylke. Dette gjeld og innafor bransjen sine OK i samme fylke.
Samarbeid mellom bransjekontor (f.eks matindustri/industri)	<ul style="list-style-type: none"> - Samlokalisering - Samarbeid på felles interessepunkt, eksempelvis instruktør opplæring og andre kurs. - Læringsamlingar - Tverrfagleg samarbeid

I tillegg må det peikast på at ved ei ordning der lærlingstilskuddet går direkte til bedrift vil dette få konsekvensar for korleis lærling og utdanningssystemet vil fungere i framtida.

- Korleis vil lærebedriftene forholde seg til at lærlingstilskudd blir betalt direkte til dei?
Og i kva grad har ein garanti for at lærlingstilskott blir nytta til opplæring ved ei slik ordning.
- Korleis må opplæringskontoret forholde seg til usikkerheit knytta til økonomi i si drift.
Vil vi oppleve «shopping» på opplæring?
- Kven vil ta det overordna ansvaret?
- Bør det vere fritt fram å opprette opplæringskontor? (fri etableringsrett NHO)
- Kva blir konsekvens for fylkeskommunens resursbruk på lærlingane når OK ikkje lenger har ansvaret for kontrakt.
- Det blir peika på opplæringskontora si sentrale og verdfulle rolle i utdanningsskjeden. Har vi garanti for at denne rolla vil halde fram ved ny lov der fokus blir flytta meir mot økonomiske insentiv for å halde drifta i gang.

På bakgrunn av dette, meiner vi at ei endring som er så omfattande som skissert i lovforslaget, vil få dramatisk konsekvensar for heile utdanningsskjeden. Det er difor uforvarleg å ta ut opplæringskontor frå opplæringslova utan ei meir omfattande studie av konsekvensane.

Framlegg: Konsekvensen av kva lovforslaget vil få for lærlinger, opplæringskontora, fylkeskommunen og lærebedrifter ved å ta opplæringskontoret ut av lova må konsekvensutredast.